

ส่วนที่ 2

ข้อมูลพื้นฐานของจังหวัดสงขลา

ส่วนที่ 2

ข้อมูลพื้นฐานของจังหวัดสงขลา

2.1 ข้อมูลสภาพทั่วไป

- **ที่ตั้งและอาณาเขต**

จังหวัดสงขลาตั้งอยู่ทางฝั่งตะวันออกของภาคใต้ตอนล่าง ห่างจากกรุงเทพฯ ตามทางหลวงแผ่นดิน 950 กิโลเมตร ตามเส้นทางรถไฟ 947 กิโลเมตร มีอาณาเขตติดต่อกับจังหวัดใกล้เคียงดังนี้

ทิศเหนือ	ติดต่อกับจังหวัดนครศรีธรรมราชและจังหวัดพัทลุง
ทิศใต้	ติดต่อกับอ่าวไทย
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับจังหวัดยะลา จังหวัดปัตตานี รัฐเคดาห์ และรัฐเปอร์ลิส ประเทศมาเลเซีย
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับจังหวัดพัทลุงและจังหวัดสตูล

- **ขนาดพื้นที่**

จังหวัดสงขลา มีพื้นที่ 7,393.889 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 4,621,181 ไร่ ขนาดใหญ่เป็นอันดับที่ 27 ของประเทศ และใหญ่เป็นอันดับที่ 3 ของภาคใต้ รองลงมาจากจังหวัดสุราษฎร์ธานีและจังหวัดนครศรีธรรมราช

- **ลักษณะภูมิประเทศ**

พื้นที่ทางทิศเหนือส่วนใหญ่เป็นที่ราบลุ่ม ทิศตะวันออกเป็นที่ราบริมทะเล ทิศใต้และทิศตะวันตกเป็นภูเขาและที่ราบสูง ซึ่งเป็นแหล่งกำเนิดต้นน้ำลำธารที่สำคัญ

- **ลักษณะภูมิอากาศ**

จังหวัดสงขลาตั้งอยู่ในเขตอิทธิพลของลมมรสุมเมืองร้อน มีลมมรสุมพัดผ่านประจำทุกปี คือ ลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ และลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ ฤดูกาลของจังหวัดสงขลาพิจารณาจากกระแสลมประจำท้องถิ่น แบ่งออกได้เป็น 2 ฤดูกาล คือ

ฤดูร้อน เริ่มตั้งแต่กลางเดือนกุมภาพันธ์ถึงเดือนพฤษภาคม ระยะเวลาเป็นช่วงว่างของฤดูมรสุม หลังจากสิ้นสุดฤดูมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือแล้ว อากาศเริ่มร้อนและมีอากาศร้อนจัดที่สุดในเดือนเมษายนแต่ไม่ร้อนนักเนื่องจากอยู่ใกล้ทะเล กระแสลมและไอน้ำทำให้อากาศร้อนเบาบางลง

ฤดูฝน แบ่งได้เป็น 2 ช่วง คือ

ลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ เริ่มตั้งแต่กลางเดือนพฤษภาคม ถึงเดือนตุลาคม โดยในช่วงดังกล่าว ลักษณะฝนที่ตกจะตกในช่วงบ่ายถึงค่ำ ในช่วงเช้าจะมีเมฆบางส่วนและจะก่อตัวทวีขึ้นในช่วงบ่าย ฝนที่ตกส่วนใหญ่จะมีลักษณะเป็นฝนฟ้าคะนอง ซึ่งจะมีลมกรรโชกแรงเป็นครั้งคราว ในขณะที่มีฝน

ลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ เริ่มตั้งแต่กลางเดือนตุลาคม ถึงเดือนมกราคม โดยในช่วงดังกล่าวนี้มักจะมีฝนตกต่อเนื่องกันเป็นระยะเวลาานๆครั้งนั้นในหน้ามรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ จังหวัดสงขลาจึงได้รับปริมาณน้ำฝนมากกว่าในช่วงอื่น โดยจะมีฝนตกหนักถึงหนักมากในบางส่วน

● ปริมาณน้ำฝน

จังหวัดสงขลาได้รับอิทธิพลจากทั้งลมมรสุมตะวันออกเฉียงใต้ และลมมรสุมตะวันตกเฉียงเหนือ จึงไม่มีปัญหาในเรื่องฝนทิ้งช่วง หรือประมาณฝนน้อยเกินไป

● ทรัพยากรธรรมชาติ

- ป่าไม้ จังหวัดสงขลามีพื้นที่ป่าไม้ จำนวน 357,500 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 7.74 ของพื้นที่ทั้งหมด (4,621,181 ไร่) เป็นป่าบกจำนวน 353,606.25 ไร่ และป่าชายเลนจำนวน 3,893.75 ไร่

- ดิน จังหวัดสงขลามีพื้นที่ทั้งหมด 4,621,181 ไร่ ลักษณะดินของจังหวัดสงขลา แบ่งออกเป็น 6 กลุ่ม ดังนี้

1. กลุ่มดินนา ครอบคลุมพื้นที่ร้อยละ 24.1 ของพื้นที่ทั้งหมดของจังหวัด โดยแบ่งออกเป็น

2 กลุ่ม คือ

1.1 ดินนาทั่วไป ซึ่งกระจายอยู่ทั่วไปในทุกอำเภอ ยกเว้นอำเภอระโนด

อำเภอสะเดา และกิ่งอำเภอกระแสสินธุ์

1.2 กลุ่มดินนาดี อยู่ในอำเภอเมืองสงขลา อำเภอนาทวี อำเภอระโนด

อำเภอเทพา อำเภอควนเนียงและกิ่งอำเภอกระแสสินธุ์

2. กลุ่มดินปลูกยางพารา คิดเป็นร้อยละ 28 ของพื้นที่ทั้งหมดของจังหวัด แบ่งออกเป็น

2 กลุ่ม คือ

- 2.1 ดินเหมาะสมปลูกยางทั่วไป กระจายอยู่ในทุกอำเภอ ยกเว้น อำเภอนาทวี อำเภอรະ โนด อำเภอสทิงพระ อำเภอนาหม่อมและอำเภอบางกล่ำ
- 2.2 ดินเหมาะสมปลูกยางดี กระจายอยู่ในทุกอำเภอ ยกเว้น อำเภอรະ โนด และ อำเภอสทิงพระ
3. กลุ่มดินตื้น ครอบคลุมพื้นที่ประมาณ ร้อยละ 2.4 ของพื้นที่ทั้งหมดของจังหวัด โดยกระจายอยู่ในพื้นที่อำเภอเมืองสงขลา อำเภอจะนะ อำเภอรະ โนด อำเภอเทพา อำเภอสทิงพระและอำเภอนาหม่อม
4. กลุ่มดินคละ มีพื้นที่ประมาณร้อยละ 5.2 ของพื้นที่ทั้งหมด แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ
  - 4.1 ดินไร้ทั่วไปคละ อยู่ในเขตอำเภอรักฎุมิ อำเภอเทพา และอำเภอควนเนียง
  - 4.2 ดินปลูกยางทั่วไป อยู่ในเขตอำเภอรักฎุมิ อำเภอเทพา อำเภอควนเนียงและอำเภอบางกล่ำ
5. กลุ่มดินภูเขา มีเนื้อที่ประมาณร้อยละ 18.3 ของพื้นที่ทั้งหมด โดยกระจายอยู่ในทุกอำเภอ ยกเว้นอำเภอเมืองสงขลา อำเภอรະ โนด อำเภอสทิงพระ และอำเภอกระแสดินธุ์
6. พื้นที่ภูเขา มีพื้นที่ประมาณร้อยละ 22.0 ของพื้นที่ทั้งหมดของจังหวัด กระจายอยู่ทั่วไปในทุกอำเภอ ยกเว้นอำเภอรະ โนด อำเภอสทิงพระ อำเภอควนเนียง และอำเภอบางกล่ำ

- แร่ธาตุ แร่ธาตุที่มีคุณค่าทางเศรษฐกิจของจังหวัดสงขลา ได้แก่ แร่ดีบุก พบที่ ตำบลท่าหมอไพร อำเภอจะนะ ตำบลเกาะสะบ้า อำเภอเทพา แร่หินดินดาน เพื่อประกอบอุตสาหกรรมปูนซีเมนต์ พบในพื้นที่ ตำบลเกาะสะบ้า อำเภอเทพา แร่หินอุตสาหกรรมชนิดแกรนิต พบในพื้นที่ ตำบลทุ่งหวัง อำเภอเมืองสงขลา ตำบลคลองเป็ยะและตำบลท่าหมอไพร อำเภอจะนะ และหินอุตสาหกรรมชนิดหินปูน พบที่ ตำบลทุ่งคำเสา อำเภอหาดใหญ่ และตำบลคูหาใต้และตำบลเขาปูน อำเภอรักฎุมิ

ตารางที่ 2.1.1 แสดงจำนวนเหมืองแร่ จำนวนคนงาน และปริมาณแร่ที่ผลิตได้ จำแนกตามชนิดแร่

พ.ศ. 2543

ชนิดของแร่	จำนวนเหมือง	จำนวนคนงาน	ปริมาณแร่ที่ผลิตได้ (เมตริกตัน)
แกรนิต (หินอุตสาหกรรมชนิดก่อสร้าง)	2	33	164,484
หินปูน (หินอุตสาหกรรมชนิดก่อสร้าง)	3	85	272,552
หินดินดานเพื่ออุตสาหกรรมปูนซีเมนต์	2	28	-
ดีบุก	2	67	1,967

ที่มา : สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดสงขลา

- แหล่งน้ำ สงขลาเป็นจังหวัดที่มีแหล่งน้ำธรรมชาติ เป็นทะเลสาบขนาดใหญ่ที่สุดของประเทศ คือ ทะเลสาบสงขลา ซึ่งมีบริเวณกว้างถึง 679,250 ไร่ ครอบคลุมพื้นที่จังหวัดสงขลา ประมาณร้อยละ 60 ที่เหลือเป็นพื้นที่จังหวัดพัทลุง ระบบทะเลสาบนี้แบ่งได้เป็น 4 ส่วน คือ ทะเลสาบสงขลา ทะเลสาบ ทะเลหลวง และทะเลน้อย โดยที่ทะเลสาบสงขลาเป็นบริเวณที่มีน้ำเค็มและเป็นส่วนที่รองรับน้ำที่ไหลจากคลองอู่ตะเภา ส่วนที่สอง ทะเลสาบเป็นบริเวณที่มีการผสมผสานระหว่างน้ำจืดและน้ำเค็ม ปกคลุมไปด้วยพืชน้ำเป็นที่อยู่อาศัยของสัตว์น้ำนานาชนิด ส่วนทะเลหลวงและทะเลน้อยเป็นบริเวณน้ำจืด ทะเลสาบแห่งนี้จึงเป็นแหล่งน้ำขนาดใหญ่ ที่ใช้ประโยชน์ได้ทั้งเพื่อการชลประทาน การท่องเที่ยวและการประมงของจังหวัด

ตารางที่ 2.1.2 แสดงจำนวนแหล่งน้ำ จำแนกตามประเภทแหล่งน้ำเป็นรายอำเภอ พ.ศ. 2543

อำเภอ	รวม	ประเภทแหล่งน้ำ							
		อ่างเก็บน้ำ		ฝายคอนกรีต	ทำนบ	สระ, หนอง, บึง	คู, คลอง	บ่อน้ำบาดาล	บ่อน้ำตื้น
		ขนาดกลาง	ขนาดเล็ก						
เมืองสงขลา	11	-	1	-	-	2	8	-	-
กระแสดินธุ์	5	-	1	-	-	1	3	-	-
คลองหอยโข่ง	3	2	-	1	-	-	-	-	-
ควนเนียง	11	-	-	-	-	2	9	-	-
จะนะ	21	-	-	3	-	2	16	-	-
เทพา	14	-	2	2	-	3	7	-	-
นาทวี	20	-	1	10	-	3	6	-	-
นาหม่อม	2	-	1	-	-	1	-	-	-
สะบ้าย้อย	15	-	-	-	-	4	10	-	-
บางกล่ำ	5	-	-	-	-	13	9	-	-
ระโนด	22	-	-	4	-	-	8	-	-
รัตภูมิ	14	1	1	-	-	13	5	-	-
สติงพระ	18	-	-	4	-	2	3	-	-
สะเดา	12	1	2	5	-	1	9	-	-
สิงหนคร	14	-	-	-	-	4	10	-	-
หาดใหญ่	11	1	4	3	-	4	5	-	-
รวม	198	-	13	32	-	53	101	-	-

ที่มา: สำนักงานชลประทาน จังหวัดสงขลา

นอกจากนี้ ยังมีแม่น้ำลำคลองที่สำคัญหลายสายแม้จะเป็นแม่น้ำสายสั้นๆ ที่มีความยาวเฉลี่ยระหว่าง 30 – 90 กิโลเมตร แต่ก็สามารถใช้ประโยชน์ทั้งเพื่อการชลประทาน การประมง และการอุปโภคบริโภค คลองที่สำคัญ ได้แก่

1. **คลองอู่ตะเภา** ต้นน้ำเกิดจากเทือกเขาสันกาลาศีรี ในตำบลสำนักแก้ว อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา ไหลผ่าน อำเภอสะเดา อำเภอหาดใหญ่ ไปลงทะเลสาบ ยาวประมาณ 90 กิโลเมตร
2. **คลองวาด** ต้นน้ำเกิดจากเทือกเขาตะนาวศรีใน อำเภอหาดใหญ่ ไหลลงทางตะวันออกเฉียงเหนือไปลงสู่คลองอู่ตะเภา ยาวประมาณ 37 กิโลเมตร
3. **คลองเทพา** ต้นน้ำเกิดจากเทือกเขาสันกาลาศีรี ไหลไปทางตะวันออกเฉียงเหนือผ่านอำเภอสะบ้าย้อย และอำเภอเทพา ลงสู่อ่าวไทย ยาวประมาณ 80 กิโลเมตร
4. **คลองรัตภูมิ** ต้นน้ำเกิดจากทิวเขาตะนาวศรี (เขานครศรีฯ) ตอนต้นไหลลงทางทิศเหนือแล้วลงมาทางตะวันออกเฉียงเหนือผ่านอำเภอรัตภูมิ แล้วไหลลงทะเลสาบสงขลา
5. **คลองตำ** ต้นน้ำเกิดจากทิวเขาตะนาวศรี (เขาพระ) ไหลลงมาทางตะวันออกเฉียงเหนือลงคลองอู่ตะเภาใกล้กับอำเภอหาดใหญ่

2.2 โครงสร้างประชากรและการจ้างงาน

• โครงสร้างประชากร

จังหวัดสงขลาเป็นจังหวัดที่มีประชากรมากเป็นอันดับที่ 2 ของภาคใต้ รองลงมาจาก นครศรีธรรมราช จากการสำรวจของสำนักงานปกครองจังหวัดปี 2543 จังหวัดสงขลามีประชากรทั้งสิ้น 1,232,600 คน เมื่อเปรียบเทียบกับปี 2542 ซึ่งมีประชากร 1,219,989 คน เพิ่มขึ้นจำนวน 9,756 คน หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.80 อำเภอที่มีประชากรมากที่สุด คือ อำเภอหาดใหญ่ จำนวน 320,844 คน รองลงมาได้แก่ อำเภอเมืองสงขลา จำนวน 159,531 คน อำเภอสะเดา จำนวน 101,024 คน มีความหนาแน่นของประชากร 167 คนต่อ ตร.กม. อำเภอที่มีความหนาแน่นของประชากรมากที่สุด คือ อำเภอเมืองสงขลา 928 คน ต่อ ตร.กม. รองลงมา ได้แก่ อำเภอสติงพระ 423 คน ต่อ ตร.กม. และอำเภอหาดใหญ่ 376 คน ต่อ ตร.กม.

ตารางที่ 2.2.1 แสดงจำนวนประชากรแยกตามเพศรายอำเภอตามลำดับจำนวนประชากร ปี พ.ศ. 2543

อำเภอ	ชาย	หญิง	รวม
หาดใหญ่	156,163	164,681	320,844
เมืองสงขลา	77,421	82,110	159,531
สะเตา	50,866	50,158	101,024
จะนะ	45,031	45,479	90,510
สิงหนคร	38,243	39,373	77,616
ระโนด	36,784	37,490	74,274
รัตภูมิ	32,234	32,922	65,156
เทพา	31,924	31,970	63,894
สะบ้าย้อย	28,442	27,801	56,243
นาทวี	27,505	26,962	54,467
สติงพระ	24,809	25,988	50,797
ควนเนียง	16,191	17,009	33,200
บางกล่ำ	12,672	12,936	25,608
คลองหอยโข่ง	11,157	11,023	22,180
นาหม่อม	9,838	10,164	20,002
กระแสดินธุ์	8,440	8,814	17,254
รวม	607,720	624,880	1,232,600

ที่มา : สำนักบริหารการทะเบียนราษฎร กรมการปกครอง

ตารางที่ 2.2.2 แสดงความหนาแน่นของประชากร รายอำเภอลำดับตามความหนาแน่นของประชากร
ปี พ.ศ. 2543

อำเภอ	จำนวนประชากร	พื้นที่	ความหนาแน่น
เมืองสงขลา	159,531	171.883	928
สติงพระ	50,797	120	423
หาดใหญ่	320,844	852.796	376
สิงหนคร	77,616	228	340
นาหม่อม	20,002	92.47	216
กระแสดินธุ์	17,254	96.4	179
จะนะ	90,510	502.98	180

(ต่อ)

อำเภอ	จำนวนประชากร	พื้นที่	ความหนาแน่น
บางกล่ำ	25,608	147.79	173
ควนเนียง	33,200	208	159
สะเดา	101,024	858.96	117
รัตภูมิ	65,156	591.79	110
ระโนด	74,274	783.84	95
นาทวี	54,467	619.78	88
คลองหอยโข่ง	22,180	275.2	81
เทพา	63,894	978	65
ตะบ้าย้อย	56,243	866	65

ที่มา : สำนักบริหารการทะเบียนราษฎร กรมการปกครอง

● การจ้างงาน

ในปี 2543 มีประชากรที่อยู่ในกำลังแรงงานทั้งหมด 610,382 คน หรือร้อยละ 49.64 ของประชากรทั้งจังหวัด เป็นผู้มีงานทำ 594,488 คน หรือร้อยละ 97.39 ของประชากรที่อยู่ในกำลังแรงงานทั้งหมด เป็นผู้ที่ไม่มียงานทำ 14,708 คน คิดเป็นร้อยละ 2.41 ของประชากรที่อยู่ในกำลังแรงงานทั้งหมด

ในส่วนของผู้ที่มีงานทำพบว่า เป็นผู้ที่มีงานทำในภาคเกษตรกรรมจำนวน 246,358 คน หรือร้อยละ 41.45 ของประชากรผู้มีงานทำทั้งหมด ที่เหลือจำนวน 348,090 คน หรือร้อยละ 58.56 ของประชากรผู้มีงานทำทั้งหมด เป็นผู้มีงานทำนอกภาคเกษตรกรรม

ตารางที่ 2.2.3 แสดงจำนวนอัตราร้อยละและสถานภาพประชากร พ.ศ. 2543

ประชากรและกำลังแรงงาน	จำนวน (คน)	
	รวม	ร้อยละ
ประชากรทั้งหมด	1,229,745	100
1. กำลังแรงงานรวม	610,382	49.64 ของประชากรทั้งหมด
กำลังแรงงานปัจจุบัน	609,156	99.80 ของกำลังแรงงานรวม
1.1 มีงานทำ	594,448	97.39 ของประชากรที่อยู่ในกำลังแรงงานทั้งหมด
- ในเกษตรกรรม	246,358	41.45 ของประชากรผู้มีงานทำทั้งหมด
- นอกเกษตรกรรม	348,090	58.56 ของประชากรผู้มีงานทำทั้งหมด

(ต่อ)

ประชากรและกำลังแรงงาน	จำนวน (คน)	
	รวม	ร้อยละ
1.2 ไม่มีงานทำ	14,708	2.41 ของประชากรที่อยู่ในกำลังแรงงานทั้งหมด
- ผู้ว่างงาน	4,906	0.81 ของกำลังแรงงานรวม
- ไม่มีงานทำแต่พร้อมจะทำงาน	9,805	1.61 ของกำลังแรงงานรวม
2. ผู้มีอายุต่ำกว่า 13 ปี	335,832	27.31 ของประชากรทั้งหมด
3. ผู้มีอายุต่ำกว่า 13 ปี ที่ไม่อยู่ในกำลัง แรงงาน	279,452	22.73 ของประชากรทั้งหมด

ที่มา : สำนักงานสถิติจังหวัดสงขลา

2.3 โครงสร้างราชการบริหารส่วนภูมิภาคและท้องถิ่นในจังหวัด

● การบริหารราชการส่วนกลาง

ประกอบด้วยส่วนราชการสังกัดส่วนกลางซึ่งมาตั้งสำนักงานในพื้นที่จังหวัดสงขลาจำนวน 154 ส่วนราชการ (ประกอบด้วย ส่วนราชการสังกัดกระทรวงมหาดไทยจำนวน 13 ส่วนราชการ, ส่วนราชการสังกัดกระทรวง ทบวง กรม อื่น จำนวน 140 ส่วนราชการ) และหน่วยงานอิสระจำนวน 27 ราชการ

● การบริหารส่วนภูมิภาค

จัดรูปแบบการปกครองออกเป็นระดับจังหวัดและระดับอำเภอ โดยระดับจังหวัดมีส่วนราชการทั้งสิ้น 32 ส่วนราชการ (สังกัดกระทรวงมหาดไทย 8 ส่วนราชการและสังกัดกระทรวง กรมอื่น ๆ อีก 24 ส่วนราชการ) และระดับอำเภอ ประกอบด้วย 16 อำเภอ 124 ตำบล และ 994 หมู่บ้าน

● การบริหารราชการส่วนท้องถิ่น

มี 3 รูปแบบ คือ องค์การบริหารส่วนจังหวัด 1 แห่ง เทศบาล 19 แห่ง ได้แก่ เทศบาลนครหาดใหญ่ เทศบาลนครสงขลา เทศบาลตำบลสะเดา บ้านพรุ พังลา ปาดังเบซาร์ ระโนด พะตัง นาทวี กำแพงเพชร นาสีทอง บ่อตรู สทิงพระ สะบ้าย้อย ปริก จะนะ เทพา ควนเนียง สิงหนคร และ องค์การบริหารส่วนตำบล 121 แห่ง

2.4 โครงสร้างและระบบสาธารณูปโภคพื้นฐาน

• การคมนาคมขนส่ง

ทางรถยนต์ จังหวัดสงขลามีเส้นทางคมนาคม ทั้งทางหลวงแผ่นดินทางหลวงจังหวัด เชื่อมต่อระหว่างจังหวัดระหว่างอำเภอและกับประเทศเพื่อนบ้านทางหลวงแผ่นดินที่สำคัญ ได้แก่

1. ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 4 เป็นเส้นทางเชื่อมต่อกับจังหวัดพัทลุง ไปสิ้นสุดที่ ค่ายนอก อำเภอสะเตกา ชายแดนมาเลเซีย
2. ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 42 เป็นเส้นทางแยกจากทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 4 ที่บ้านคลองแงะ ผ่านอำเภอนาทวี ไปยังอำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี และต่อไปยังจังหวัดนราธิวาส
3. ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 43 เป็นเส้นทางเริ่มต้นจาก อำเภอรัตภูมิ ผ่านอำเภอ หาดใหญ่ อำเภอนาหม่อม ไปเชื่อมต่อกับทางหลวงหมายเลข 408 ที่บ้านควนมิด อำเภอจะนะ ไปสิ้นสุดที่สามแยกคอนยาง อำเภอหนองจิก จังหวัด ปัตตานี
4. ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 406 เชื่อมต่อระหว่างสามแยกท่าชะมวง อำเภอ รัตภูมิ กับจังหวัดสตูล
5. ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 407 (กาญจนวณิช) เชื่อมต่อระหว่างอำเภอเมือง สงขลา กับอำเภอหาดใหญ่
6. ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 408 เริ่มต้นจากบ้านป่ากระวะ อำเภอหัวไทร จังหวัดนครศรีธรรมราช ผ่านทางแยกเข้า อำเภอระโนด อำเภอสทิงพระ ผ่าน สะพานติณสูลานนท์ ไปเชื่อมต่อกับทางหลวงหมายเลข 408 ซึ่งเริ่มจากอำเภอ เมืองสงขลา ไปอำเภอจะนะและอำเภอนาทวี
7. ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 414 (ลพบุรีรามสุวรรณ) เป็นเส้นทางเชื่อมต่อจากบ้าน น้ำกระเจา อำเภอเมืองสงขลา ไปบรรจบกับทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 43 ที่ บ้านควนลัง อำเภอหาดใหญ่

นอกจากนี้ยังมีถนนซึ่งอยู่ในความรับผิดชอบของกรมโยธาธิการและสำนักงานเร่งรัด พัฒนาชนบท ระยะทาง 1,892.58 กิโลเมตร เป็นถนนในความรับผิดชอบของกรมการเร่งรัด พัฒนาชนบท ระยะทาง 1,280.17 กิโลเมตร และกรมโยธาธิการ 612.41 กิโลเมตร เป็นถนนลาด ยาง 1,306.90 กิโลเมตร (69.05 %) ถนนลูกรัง 508.845 กิโลเมตร (26.89 %) และถนนคอนกรีต 76.840 กิโลเมตร (4.06 %) นอกจากนี้ยังมีถนนที่อยู่ในความรับผิดชอบขององค์การบริหารส่วน จังหวัดอีกส่วนหนึ่ง

ทางรถไฟ เส้นทางรถไฟเป็นเส้นทางหลักอีกด้านหนึ่ง ติดต่อกับกรุงเทพมหานครสู่จังหวัดสงขลา โดยมีเส้นทางจาก อำเภอรัตภูมิ ผ่านอำเภอควนเนียง อำเภอบางกล่ำ เข้าสู่เขตอำเภอหาดใหญ่ โดยมีชุมทางรถไฟที่อำเภอหาดใหญ่ ซึ่งถือเป็นชุมทางรถไฟที่ใหญ่ที่สุดของภาคใต้ มีขบวนรถไฟวิ่งผ่านให้บริการแก่ผู้โดยสารหลายขบวน ขบวนรถไฟที่สำคัญ ได้แก่ รถด่วนยะลา – กรุงเทพฯ, สุโขทัย – กรุงเทพฯ, รถดีเซลรางยะลา – กรุงเทพฯ, บัตเตอร์เวิร์ธ – กรุงเทพฯ เป็นต้น

ทางน้ำ จังหวัดสงขลามีท่าเรือน้ำลึกสงขลาตั้งอยู่ที่ ตำบลหัวเขา อำเภอสิงหนคร มีท่าเทียบเรือ 3 ท่า รองรับสินค้าได้ 1,100,000 ตัน/ปี ในปี 2543 มีการใช้บริการขนส่งสินค้าผ่านท่าเรือน้ำลึกสงขลา จำนวน 1,185,424 ตัน จึงจำเป็นต้องมีการขยายท่าเรือน้ำลึกสงขลาให้สามารถรองรับสินค้าได้มากขึ้น ซึ่งในขณะนี้อยู่ในระหว่างการศึกษาวิจัยผลกระทบสิ่งแวดล้อม และออกแบบรายละเอียดเพื่อขยายท่าเรือน้ำลึกสงขลาให้สามารถรองรับปริมาณสินค้าได้มากขึ้น นอกจากนี้ยังมีท่าเทียบเรือขององค์การสะพานปลา ตั้งอยู่บริเวณท่าสะพาน ท่าเทียบเรือของกองทัพเรือ และท่าเทียบเรือของสำนักงานเจ้าท่าภูมิภาคที่ 4 ตั้งอยู่ในบริเวณฐานทัพเรือสงขลาในทะเลสาบสงขลา

ทางอากาศ มีสนามบินหาดใหญ่เป็นสนามบินนานาชาติ ตั้งอยู่ในพื้นที่ อำเภอคลองหอยโข่ง ห่างจากตัวเมืองหาดใหญ่ระยะทาง 12 กิโลเมตรและยังมีสนามบินสงขลาตั้งอยู่ในเขตเทศบาลนครสงขลา อยู่ในความรับผิดชอบของกองทัพเรือ

• การประปา

จังหวัดสงขลาเป็นที่ตั้งของสำนักงานประปาเขต 5 และสำนักงานประปาส่วนภูมิภาคส่วนอีก 5 แห่ง กำลังการผลิต 13,920 ลบ.ม./ชม. สามารถผลิตน้ำประปาได้ 26,288,124 ลบ.ม./ปี จำนวนผู้ใช้น้ำทั้งสิ้น 55,624 ราย ดังนี้

1. สำนักงานการประปาสงขลา (เขตจำหน่ายน้ำสงขลาและเขตจำหน่ายน้ำหาดใหญ่) มีกำลังการผลิต 6,000 ลบ.ม./ชม. สามารถผลิตน้ำประปาได้ 23,234,352 ลบ.ม./ปี จำนวนผู้ใช้น้ำ 46,324 ราย
2. สำนักงานประปาสะเตาะ มีกำลังการผลิต 560 ลบ.ม./ชม. สามารถผลิตน้ำประปาได้ 1,865,202 ลบ.ม./ปี จำนวนผู้ใช้น้ำ 4,754 ราย
3. สำนักงานประปาพังลา กำลังการผลิต 100 ลบ.ม./ชม. สามารถผลิตน้ำประปาได้ 342,136 ลบ.ม./ปี จำนวนผู้ใช้น้ำ 1,048 ราย
4. สำนักงานประปานาทวี มีกำลังการผลิต 200 ลบ.ม./ชม. สามารถผลิตน้ำประปาได้ 414,726 ลบ.ม./ปี มีจำนวนผู้ใช้น้ำ 1,792 ราย

5. สำนักงานประปาประโนค กำลังการผลิต 50 ลบ.ม./ชม. สามารถผลิตน้ำประปาได้ 431,708 ลบ.ม./ปี จำนวนผู้ใช้น้ำ 1,706 ราย

นอกจากนี้ยังมีการประปาที่อยู่ในความรับผิดชอบของสำนักงานเทศบาลต่างๆ อีก 4 แห่ง คือ

1. สำนักงานเทศบาลตำบลชะบ้าย้อย สามารถผลิตน้ำประปาได้ 438,000 ลบ.ม./ปี
2. สำนักงานเทศบาลตำบลปรีก สามารถผลิตน้ำประปาได้ 38,325 ลบ.ม./ปี
3. สำนักงานเทศบาลตำบลบ่อปรุ สามารถผลิตน้ำประปาได้ 300,000 ลบ.ม./ปี
4. สำนักงานเทศบาลตำบลเทพา สามารถผลิตน้ำประปาได้ 68,087 ลบ.ม./ปี

สำหรับในพื้นที่ชนบทจะมีแหล่งผลิตน้ำประปาที่อยู่ในความรับผิดชอบของกรมโยธาธิการ กรมการเร่ร่ักพัฒนาชนบท และกรมทรัพยากรธรณี ซึ่งจะกระจัดกระจายอยู่ในพื้นที่ต่างๆ จะมีการถ่ายโอนงานให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรับผิดชอบดำเนินการต่อไป

• การไฟฟ้า

การไฟฟ้าฝ่ายผลิต กำลังไฟฟ้าของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตที่สามารถให้บริการในจังหวัดสงขลา จำนวน 1,100,000 กิโลวัตต์ แต่ในปัจจุบันกำลังไฟฟ้าที่ต้องการใช้เพียง 256,000 กิโลวัตต์ ยังมีกำลังไฟฟ้าสำรองอีก 844,000 กิโลวัตต์ และเพื่อความสะดวกในการให้บริการ จึงได้มีการจัดตั้ง สถานีไฟฟ้าแรงสูงในจังหวัดสงขลาจำนวน 5 สถานี โดยตั้งอยู่ในพื้นที่ อำเภอหาดใหญ่ 2 สถานี (สถานีไฟฟ้าแรงสูงหาดใหญ่ 1 และสถานีไฟฟ้าแรงสูงหาดใหญ่ 2) ตั้งอยู่ในพื้นที่อำเภอเมืองสงขลา 1 สถานี (สถานีไฟฟ้าแรงสูงสงขลา) ตั้งอยู่ในพื้นที่อำเภอสะเคา 1 สถานี (สถานีไฟฟ้าแรงสูงสะเคา) และตั้งอยู่ในพื้นที่อำเภอระโนด 1 สถานี (สถานีไฟฟ้าแรงสูงระโนด)

การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค การให้บริการกระแสไฟฟ้าของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค มีการจัดตั้งสำนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคในจังหวัดสงขลา 3 แห่ง ดังนี้

1. สำนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัดสงขลา พื้นที่รับผิดชอบได้แก่ อำเภอเมืองสงขลา อำเภอจะนะ อำเภอนาทวี และอำเภอสิงหนคร
2. สำนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคอำเภอระโนด พื้นที่รับผิดชอบ ได้แก่ อำเภอระโนด อำเภอสทิงพระ และอำเภอกระแสสินธุ์
3. สำนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคอำเภอหาดใหญ่ พื้นที่รับผิดชอบ ได้แก่ อำเภอหาดใหญ่ อำเภอรัตภูมิ อำเภควนเนียง อำเภอสะเคา อำเภอบางกล่ำ อำเภอนาหม่อม และอำเภอกลองหยอโข่ง

ส่วนอำเภอเทพาและอำเภอสะบ้าย้อย ตั้งอยู่ในพื้นที่รับผิดชอบของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี จำนวนครัวเรือนที่มีไฟฟ้าใช้แล้ว 260,421 ครัวเรือน (ร้อยละ 92.29) ยังไม่มีไฟฟ้าใช้ 21,759 ครัวเรือน (ร้อยละ 7.71) และมีกระแสไฟฟ้าที่สามารถให้บริการได้ 550.00 เมกวัตต์ แต่ในปัจจุบันมีการใช้กระแสไฟฟ้าเพียง 211.40 เมกวัตต์

• การชลประทาน

จังหวัดสงขลาประชาชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม หน่วยงานต่างๆจึงได้ดำเนินการเพื่อจัดหาน้ำให้เกษตรกรเพื่อใช้ในการประกอบอาชีพและเพื่อการอุปโภคบริโภค โดยเฉพาะกรมชลประทานเป็นหน่วยงานหลักที่รับผิดชอบในการจัดหาน้ำและบริหารการใช้น้ำให้กับเกษตรกร ตลอดจนการป้องกันปัญหาอุทกภัย ในจังหวัดสงขลามีโครงการชลประทานที่สำคัญที่ดำเนินการจัดหาน้ำให้เกษตรกร โดยเฉพาะในช่วงหน้าแล้ง มีโครงการชลประทานที่จัดหาน้ำให้กับพื้นที่ทำการเกษตรตั้งแต่ 5,000 ไร่ขึ้นไป จำนวน 12 โครงการ ดังนี้

1. โครงการ ปตร.ป่ากระวะ อำเภอระโนด พื้นที่ชลประทาน 30,000 ไร่
2. โครงการฝายชะมวง อำเภอรัตนภูมิ พื้นที่ชลประทาน 32,000 ไร่
3. โครงการระโนด อำเภอระโนด พื้นที่ชลประทาน 60,000 ไร่
4. โครงการชะมวงขยาย อำเภอรัตนภูมิ พื้นที่ชลประทาน 34,800 ไร่
5. โครงการฝายคลองวาด อำเภอหาดใหญ่ พื้นที่ชลประทาน 5,000 ไร่
6. โครงการฝายระวะ อำเภอระโนด พื้นที่ชลประทาน 7,000 ไร่
7. โครงการฝายปลักปลิง อำเภอนาทวี พื้นที่ชลประทาน 30,000 ไร่
8. โครงการพัฒนากลุ่มน้ำคลองหอยโข่งและคลองจำไทร อำเภอกลองหอยโข่ง พื้นที่ชลประทาน 10,800 ไร่
9. โครงการพัฒนากลุ่มน้ำคลองหลา อำเภอกลองหอยโข่ง พื้นที่ชลประทาน 18,000 ไร่
10. โครงการคลองจะนะ อำเภอจะนะ พื้นที่ชลประทาน 12,000 ไร่
11. โครงการอ่างเก็บน้ำคลองสะเดา อำเภอสะเดา เพื่อการอุปโภคบริโภค
12. โครงการบรรเทาอุทกภัย อำเภอหาดใหญ่ เพื่อการเก็บกักและระบายน้ำ

• การสื่อสารไปรษณีย์

จังหวัดสงขลามีที่ทำการไปรษณีย์โทรเลขจำนวน 28 แห่ง ที่ทำการศูนย์ไปรษณีย์จำนวน 1 แห่ง และที่ทำการไปรษณีย์อนุญาตเอกชน 79 แห่ง มีที่ทำการไปรษณีย์โทรเลขที่สามารถให้บริการโทรศัพท์ระหว่างประเทศได้ 28 แห่ง และเลขหมายโทรศัพท์สาธารณะระหว่างประเทศ 28 เลขหมาย

• โทรศัพท์

จังหวัดสงขลามีสำนักงานบริการโทรศัพท์ 10 แห่ง ชุมสายโทรศัพท์ 94 แห่ง (ทศท 42 แห่ง และ TT&T 52 แห่ง) มีจำนวนเลขหมายจะให้บริการจำนวน 135,302 เลขหมาย (ทศท 60,710 เลขหมาย และ TT&T 74,592 เลขหมาย) จำนวนเลขหมายที่เปิดใช้แล้วรวมเลขหมายสาธารณะ 117,503 เลขหมาย (ทศท 54,608 เลขหมาย และ TT&T 62,895 เลขหมาย) จำนวนเลขหมายเหลือและสำรอง 17,799 เลขหมาย (ทศท 6,102 เลขหมาย และ TT&T 11,697 เลขหมาย) จำนวนเลขหมายสาธารณะ 3,257 เลขหมาย (ชนิดหยอดเหรียญ ทศท 1,049 เลขหมาย และ TT&T 209 เลขหมาย ชนิดใช้บัตร ทศท 932 เลขหมาย) จำนวนเลขหมายทางไกลสาธารณะชนบท 1,067 เลขหมาย จำนวนเลขหมายต่อประชากร 100 คน ต่อ 9.56 เลขหมาย ในปี 2544 มีเลขหมายเพิ่มเติมอีก 29,463 เลขหมาย

• สถานีวิทยุและโทรทัศน์

สถานีวิทยุ จังหวัดสงขลามีสถานีวิทยุกระจายเสียง 12 สถานี ได้แก่

1. สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยจังหวัดสงขลา ระบบ A.M. ความถี่ 1404 KHz. และระบบ F.M. ความถี่ 90.5 MHz. ตั้งอยู่ที่ถนนสงขลา – เกาะยอ ตำบลพะวง อ.เมืองสงขลา โทรศัพท์. (074) 333-220-1 โทรสาร (074) 333-555
2. สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยจังหวัดสงขลา ระบบ F.M. ความถี่ 89.5 MHz. และ 102.25 MHz. ที่ตั้ง ถนนนิพัทธ์สงเคราะห์ อ.หาดใหญ่
จ.สงขลา โทรศัพท์ (074) 245643 โทรสาร (074) 243689
3. สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย เพื่อการศึกษาจังหวัดสงขลา ระบบ A.M. ความถี่ 558 KHz. ที่ตั้ง ตำบลพะวง อ.เมืองสงขลา โทรศัพท์ (074) 333590 โทรสาร (074) 333590
4. สถานีวิทยุกระจายเสียง อ.ส.ม.ท. หาดใหญ่ ระบบ F.M. ความถี่ 96.5 MHz. ที่ตั้ง 16-18 ศูนย์การค้าจตุติ ซอยจตุติอุทิศ 4 ถ.จตุติอนุสรณ์ อ.หาดใหญ่
จ.สงขลา โทรศัพท์ (074) 238555.235669 โทรสาร (074) 235668
5. สถานีวิทยุกระจายเสียง วปอ.5 สงขลา ระบบ A.M. ความถี่ 738 KHz. ที่ตั้ง บริเวณสวนสาธารณะเทศบาลนครหาดใหญ่ ถนนกาญจนวนิช อ.หาดใหญ่
โทรศัพท์ (074) 211555
6. สถานีวิทยุกระจายเสียง ทท.4 สงขลา ระบบ F.M. ความถี่ 107.75 MHz. ที่ตั้ง ค่ายเสนาณรงค์ อ.หาดใหญ่

7. สถานีวิทยุกระจายเสียง สทร. 6 สงขลา ระบบ A.M. คลื่นความถี่ 1431 KHz. และระบบ F.M. ความถี่ 94.5 MHz. ที่ตั้ง ถนนทะเลหลวง ตำบลบ่อยาง อำเภอเมืองสงขลา โทร. (074) 311722
8. สถานีวิทยุกระจายเสียง ทหารอากาศ 011 หาดใหญ่ ระบบ A.M. ความถี่ 1098 KHz. ระบบ F.M. ความถี่ 107.0 MHz. ที่ตั้ง กองบิน 56 หมู่ที่ 8 ตำบลโคกม่วง อ.คลองหอยโข่ง โทรศัพท์ (074) 251040, 251222 โทรสาร (074) 251047
9. สถานีวิทยุกระจายเสียงพิทักษ์สันติราษฎร์ (สวพ.) สงขลา ระบบ A.M. ความถี่ 1098 KHz. ที่ตั้ง ถนน สวพ. 2 เทศบาลตำบลบ้านพรุ อำเภอหาดใหญ่ จ.สงขลา โทรศัพท์ (074) 210444 โทรสาร (074) 210444
10. สถานีวิทยุตำรวจตระเวนชายแดน ก่ายรามคำแหง สงขลา ระบบ F.M. ความถี่ 104.0 MHz. ที่ตั้ง บ้านน้ำน้อย ตำบลน้ำน้อย อำเภอหาดใหญ่ จ.สงขลา โทรศัพท์ (074) 211874-5
11. สถานีวิทยุกระจายเสียง มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์สงขลา ระบบ A.M. ความถี่ 1269 KHz. ที่ตั้ง ตำบลพะวง อำเภอเมืองสงขลา โทรศัพท์ (074) 333582 โทรสาร (074) 333582
12. สถานีวิทยุกระจายเสียง มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ ระบบ F.M. ความถี่ 88.0 MHz. ที่ตั้ง มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ โทรศัพท์ (074) 212825 โทรสาร (074) 212112

สถานีโทรทัศน์ จังหวัดสงขลามีสถานีโทรทัศน์ ที่มีสถานีเครือข่ายกระจายเสียงแพร่ภาพอยู่ทั้งหมด 6 สถานี ได้แก่

1. สถานีโทรทัศน์ช่อง 3 ที่ตั้ง โรงแรมเจ.บี. อำเภอหาดใหญ่ โทรศัพท์ (074) 235801
2. สถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 5 ที่ตั้ง สถานีวิทยุ วปอ.5 ต.คอหงส์ อ.หาดใหญ่ โทรศัพท์ (074) 211554, 212929
3. สถานีโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 7 ที่ตั้ง โรงแรมเดอะริเจนซี่ ถนนประชาธิปไตย อ.หาดใหญ่ โทรศัพท์ (074) 239988-9
4. สถานีโทรทัศน์องค์การสื่อสารมวลชน ช่อง 9 ที่ตั้ง โรงแรมเจ.บี. อ.หาดใหญ่ โทรศัพท์ (074) 346261 โทรสาร (074) 346260
5. สถานีโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ช่อง 11 จังหวัดสงขลา ที่ตั้ง อ.หาดใหญ่ โทรศัพท์ (074) 234120, 243613

6. สถานีโทรทัศน์ไอ.ที.วี. หาดใหญ่ ที่ตั้ง 77/25 ถนนปทุมฉัตร อ.คอหงส์
อ.หาดใหญ่ โทรศัพท์ (074) 465301,45303 โทรสาร (074)465302

• หนังสือพิมพ์

หนังสือพิมพ์ท้องถิ่นในจังหวัดสงขลา มี 9 ฉบับ ได้แก่

1. หนังสือพิมพ์โฟกัส ที่ตั้ง 542 ถ.ธรรมบุญวิถี อ.หาดใหญ่
โทรศัพท์ (074) 356999, 356359 โทรสาร (074) 356999
2. หนังสือพิมพ์ไทยนิวส์/สื่อไทยโพสต์ ที่ตั้ง 244 ถ.ทุ่งเสา 2 ซอย 2
อ.หาดใหญ่ โทรศัพท์ (074) 238872
3. หนังสือพิมพ์ไทยแหลมทอง ที่ตั้ง 166/3 ถ.ประธานอุทิศ อ.หาดใหญ่
โทรศัพท์ (074) 244667 โทรสาร (074) 232983
4. หนังสือพิมพ์สื่อสยาม ที่ตั้ง 12/240 หมู่ 1 ต.คลองแห อ.หาดใหญ่
โทรศัพท์/โทรสาร (074) 427136
5. หนังสือพิมพ์หาดใหญ่เจอนัล ที่ตั้ง 901/65 ถ.ไทยสมุทร ต.ควนลัง
อ.หาดใหญ่ โทรศัพท์ (074) 243443,422160
6. หนังสือพิมพ์ก้าวหน้า ที่ตั้ง ถ.แสงศรี อ.หาดใหญ่ โทรศัพท์ (074) 244493
7. หนังสือพิมพ์มติไทย ที่ตั้ง ถ.ละม้ายสงเคราะห์ อ.หาดใหญ่ โทรศัพท์
(074) 243716
8. หนังสือพิมพ์เกียรติศักดิ์ ที่ตั้ง 228/19 ถ.สุกสารรังสรรค์ อ.หาดใหญ่
โทรศัพท์ (074) 244939
9. หนังสือพิมพ์ไทยทักษิณ ที่ตั้ง 29 ถ.ไทยอาคาร อ.หาดใหญ่
โทรศัพท์ (074) 234755 โทรสาร (074) 232804

2.5 โครงสร้างทางสังคม

• การศึกษา

จังหวัดสงขลามีสถานศึกษาทุกระดับ ตั้งแต่ระดับอนุบาลจนถึงระดับอุดมศึกษา ทั้งที่เป็นของรัฐและเอกชน โดยจำแนกออกเป็นแต่ละสังกัด ดังนี้ (ข้อมูล ณ วันที่ 10 มิถุนายน 2544)

1. สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (สพช.) ประกอบด้วย สถานศึกษา 482 แห่ง นักเรียนจำนวน 126,306 คน ครู/อาจารย์ จำนวน 6,298 คน อัตราครู : นักเรียน เท่ากับ 1: 20 มีโรงเรียนที่อยู่ในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา

- จำนวน 80 โรงเรียน นักเรียนอยู่ในโครงการขยายโอกาส จำนวน 5,513 คน (ที่มา : สำนักงานการประถมศึกษาธิการจังหวัดสงขลา)
2. กรมสามัญศึกษา (สศ.) ประกอบสถานศึกษา 42 แห่ง นักเรียนจำนวน 49,337 คน แบ่งเป็นนักเรียนชาย 22,610 คน นักเรียนหญิง 26,727 คน ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น 30,667 คน ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย 18,670 คน ครู/อาจารย์จำนวน 2,936 คน อัตราครู : นักเรียน เท่ากับ 1 : 64 จำนวนนักเรียนที่จะจบการศึกษาในปี 2544 มีจำนวนทั้งสิ้น 5,369 คน (ที่มา : สำนักงานสามัญศึกษา จ.สงขลา)
  3. กรมการศึกษานอกโรงเรียน (กศน.) มีศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจำนวน 16 ศูนย์ โรงเรียนผู้ใหญ่ 6 แห่ง นักเรียนจำนวน 32,101 คน ระดับประถมศึกษา 3,335 คน ระดับมัธยมศึกษา ตอนต้น 15,186 คน และระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย 13,296 คน ครู/อาจารย์ 496 คน อัตราครู : นักเรียน เท่ากับ 1 : 64 คน จำนวนนักเรียนที่จะจบการศึกษาในปี 2544 มีจำนวนทั้งสิ้น 5,369 คน (ที่มา : กศน. จังหวัดสงขลา)
  4. สำนักงานคณะกรรมการศึกษาเอกชน (สช.) มีสถานศึกษาทั้งสิ้น 88 แห่ง มีนักเรียนจำนวน 81,322 คน ครู/อาจารย์ 3,972 คน แบ่งออกได้ดังนี้ (สถานศึกษาบางแห่งเปิดสอนหลายระดับ)
    - ระดับก่อนประถมศึกษา 63 แห่ง มีนักเรียนจำนวน 19,190 คน มีครู/อาจารย์จำนวน 813 คน
    - ระดับประถมศึกษา 50 แห่ง มีนักเรียนจำนวน 27,605 คน มีครู/อาจารย์จำนวน 1,139 คน
    - ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นจำนวน 17 แห่ง มีนักเรียนจำนวน 13,360 คน มีครู/อาจารย์จำนวน 711 คน
    - ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายจำนวน 19 แห่ง มีนักเรียนจำนวน 3,575 คน มีครู/อาจารย์จำนวน 256 คน
    - ระดับอาชีวศึกษาจำนวน 17 แห่ง มีนักเรียนจำนวน 17,592 คน มีครู/อาจารย์จำนวน 873 คน
  5. กรมอาชีวศึกษา ประกอบด้วยสถานศึกษาจำนวน 9 แห่ง มีนักศึกษาจำนวน 15,378 คน แบ่งเป็นระดับปวช. จำนวน 10,351 คน และระดับปวส.จำนวน 5,027 คน มีครู/อาจารย์จำนวน 730 คน อัตราครู : นักเรียน เท่ากับ 1 : 21
  6. กรมการปกครอง มีโรงเรียนเทศบาล 11 แห่ง มีนักเรียนจำนวน 16,449 คน มีครู/อาจารย์ จำนวน 702 คน อัตราครู : นักเรียน เท่ากับ 1 : 23

7. กรมตำรวจ มีโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนจำนวน 9 แห่ง โดยแบ่งเป็นอำเภอนาทวี 2 แห่ง อำเภอสะบ้าย้อย 3 แห่ง และอำเภอสะเดา 4 แห่ง มีนักเรียนทั้งหมดจำนวน 2,019 คน มีครู/อาจารย์จำนวน 90 คน และอัตราครู : นักเรียนเท่ากับ 1 : 23
8. สำนักงานสภาพัฒนาการศก มีสถานศึกษาในสังกัด 1 แห่งคือ สถาบันราชภัฏสงขลามี นักศึกษาจำนวน 6,195 คน แบ่งเป็นระดับอนุปริญญา 941 คน ระดับปริญญาตรี จำนวน 5,254 คน และมีอาจารย์จำนวน 244 คน
9. สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล สถาบันเทคโนโลยีราชมงคลวิทยาเขตภาคใต้มีนักศึกษา จำนวน 4,020 คน โดยแบ่งเป็น นักศึกษาชายจำนวน 1,921 คน และนักศึกษาหญิง จำนวน 2,099 คน (ระดับ ปวช. จำนวน 188 คน ระดับปวส. จำนวน 2,156 คน และ ระดับปริญญาตรี จำนวน 1,316 คน) มีอาจารย์จำนวน 232 คน
10. ทบวงมหาวิทยาลัย มีสถานศึกษาในสังกัดจำนวน 3 แห่ง คือ
  - มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ มีนักศึกษาจำนวน 11,008 คน โดยแบ่งเป็น ระดับปริญญาตรี จำนวน 9,311 คน ระดับประกาศนียบัตรปริญญาตรีจำนวน 7 คน ระดับปริญญาโท จำนวน 1,573 คน และระดับปริญญาเอก/เทียบเท่า จำนวน 117 คน และมีอาจารย์จำนวน 1,408 คน มีบุคลากรจำนวน 5,321 คน
  - มหาวิทยาลัยทักษิณ มีนักศึกษาจำนวน 4,658 คน โดยแบ่งเป็น ระดับปริญญาตรี จำนวน 3,701 คน ระดับปริญญาโทจำนวน 939 คน มีอาจารย์จำนวน 200 คน มีบุคลากรจำนวน 322 คน
  - วิทยาลัยเมืองหาดใหญ่ (เอกชน) มีนักศึกษาจำนวน 2,502 คน มีอาจารย์จำนวน 62 คน

● ศาสนา

ในปี 2543 จังหวัดสงขลามีประชากรจำนวน 1,232,600 คน เป็นพุทธศาสนิกชน จำนวน 791,679 คน (ร้อยละ 64.23) จำนวนวัด 397 แห่ง อิสลาม 405,973 คน (ร้อยละ 32.94) จำนวน มัสยิด 354 แห่ง ผู้นับถือศาสนาคริสต์ จำนวน 29,297 คน (ร้อยละ 0.45) และมีวัดจำนวน 379 แห่ง สำนักสงฆ์จำนวน 66 แห่ง พระภิกษุจำนวน 2,956 รูป สามเณร จำนวน 685 รูป และมีมัสยิด จำนวน 333 แห่ง

● การสาธารณสุข

จังหวัดสงขลามีสถานบริการสาธารณสุขของภาครัฐและเอกชน ดังนี้

1. สถานบริการสาธารณสุขของรัฐ สังกัดกระทรวงสาธารณสุข ประกอบด้วย

ฝ่ายหอสมุด

หอสมุดจังหวัดสงขลา อรรถกรระวีสูงเนิน วิทยาลัยพยาบาลศูนย์ขนาด 640 เตียง จำนวน 1 แห่ง คือโรงพยาบาลหาดใหญ่

- โรงพยาบาลทั่วไปขนาด 515 แห่ง จำนวน 1 แห่ง คือ โรงพยาบาลสงขลา
- โรงพยาบาลประสาท ขนาด 300 เตียง จำนวน 1 แห่ง
- โรงพยาบาลชุมชน 15 แห่ง (ขนาด 60 เตียง จำนวน 2 แห่ง ขนาด 30 เตียง จำนวน 9 แห่ง และขนาด 10 เตียง จำนวน 4 แห่ง)
- สถานีอนามัยจำนวน 173 แห่ง (สถานีอนามัยขนาดใหญ่ 21 แห่ง และสถานีอนามัยทั่วไป 152 แห่ง)
- สถานบริการสาธารณสุขชุมชน 2 แห่ง

2. สถานบริการสาธารณสุขของรัฐสังกัดหน่วยงานอื่น 9 แห่ง ได้แก่

- โรงพยาบาลสงขลานครินทร์ ขนาด 718 เตียง
- โรงพยาบาลทันตกรรม มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ขนาด 10 เตียง
- โรงพยาบาลค่ายเสนาณรงค์ ขนาด 60 เตียง
- โรงพยาบาลทหารเรือ ขนาด 10 เตียง
- โรงพยาบาลกองบิน 56 ขนาด 15 เตียง
- ศูนย์บริการสาธารณสุขเทศบาล จำนวน 4 แห่ง

3. สถานบริการสาธารณสุขของเอกชน จำนวน 6 แห่ง ได้แก่

- โรงพยาบาลกรุงเทพหาดใหญ่ ขนาด 200 เตียง
- โรงพยาบาลศิริรินทร์ ขนาด 120 เตียง
- โรงพยาบาลราษฎร์ยินดี ขนาด 196 เตียง
- โรงพยาบาลมูลนิธิมิตรภาพสามัคคี ขนาด 56 เตียง
- จามรวิรวมแพทย์ ขนาด 27 เตียง
- โรงพยาบาลพิทยเวช ขนาด 30 เตียง
- คลินิกแพทย์ 201 แห่ง
- คลินิกทันตแพทย์ 57 แห่ง
- ร้านขายยาแผนปัจจุบัน 299 แห่ง
- ร้านขายยาแผนโบราณ 57 แห่ง และ
- สถานบริการอื่นๆ (ห้องปฏิบัติการกายภาพบำบัด เวชกรรมแผนโบราณ) 4 แห่ง

บุคลากรสาธารณสุข มีแพทย์ จำนวน 597 คน คิดเป็นอัตราส่วนแพทย์ : ประชากรเท่ากับ 1 : 2,053 คน มีพยาบาล จำนวน 2,282 คน แบ่งเป็นพยาบาลวิชาชีพ 1,957 คน พยาบาลเทคนิค 825 คน คิดอัตราส่วนพยาบาล : ประชากร เท่ากับ 1 : 441 คน

ตารางที่ 2.5.1 แสดงจำนวนสถานพยาบาลจำแนกเป็นรายอำเภอ ปี 2543

อำเภอ	โรงพยาบาลรัฐบาล	โรงพยาบาลเอกชน	สถานเฝ้าระวัง	คลินิกทุกประเภท
เมืองสงขลา	3	1	10	237
กระแสสินธุ์	1	-	4	-
คลองหอยโข่ง	2	-	4	-
ควนเนียง	1	-	6	-
จะนะ	1	-	19	-
เทพา	1	-	11	-
นาทวี	1	-	16	-
นาหม่อม	1	-	3	-
บางกล่ำ	1	-	5	-
ระโนด	1	-	12	-
รัตภูมิ	1	-	11	-
สติงพระ	1	-	12	-
สะเดา	2	1	18	-
สะบ้าย้อย	1	-	14	-
สิงหนคร	1	-	12	-
หาดใหญ่	4	4	16	-
รวม	23	6	173	-

ที่มา: สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสงขลา

ตารางที่ 2.5.2 แสดงจำนวนสถานพยาบาลที่มีเตียงรับผู้ป่วยไว้ค้างคืน จำนวนเตียง แพทย์ ทันตแพทย์
 พยาบาล และผู้ป่วย จำแนกตามสถานพยาบาลและสังกัด ปีงบประมาณ 2543

สังกัด	โรง พยาบาล รัฐบาล	โรง พยาบาล เอกชน	จำนวน เตียง	จำนวน แพทย์	จำนวน ทันตแพทย์	จำนวน พยาบาล	จำนวน ผู้ช่วย พยาบาล	จำนวนผู้ป่วย		
								รวม	ผู้ป่วยใน	ผู้ป่วยนอก
ประเภท บริการ ทั่วไป	21	6	2,871	587	68	1,834	678	554,117	107,162	446,955
รัฐบาล	21	-	2,388	538	58	1,674	672	554,117	107,162	446,955
กระทรวง อื่นๆ	4	-	803	331	22	697	32	-	-	-
รัฐวิสาหกิจ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
เทศบาล	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
เอกชน	-	6	483	49	10	160	6	-	-	-
องค์กร อิสระ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ประเภท บริการ เฉพาะโรค	2	-	310	7	10	80	83	79,822	5,017	74,805
รัฐบาล	2	-	310	7	10	80	83	79,822	5,017	74,805
กระทรวง สาธารณสุข	1	-	300	7	2	74	83	79,548	4,883	74,665
กระทรวง อื่นๆ	1	-	10	-	8	6	-	274	34	140
เอกชน	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

ที่มา : สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสงขลา